

Nr 90.

Ankom till riksdagens kansli den 30 april 1935 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för Vaxholms kustartilleriregementes manskapskassa från betalningsskyldighet för vissa skulder m. m.

(1:a avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 22 februari 1935 dagtecknad proposition (nr 144) har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva,

dels att i det i åberopade statsrådsprotokollet omförmälda, för Vaxholms kustartilleriregementes marketenterilokaler å Oscar-Fredriksborg inköpta, kronan tillhöriga möbler må tillsvidare kostnadsfritt disponeras av regementets manskapskassa mot villkor, att kassan svarar för alla för möblernas underhåll och vård uppkommande kostnader,

dels ock att nämnda manskapskassa må befrias från betalningsskyldighet för 2,192 kronor 25 öre av den skuld till kronan, vari kassan häftar på grund av inköp av proviant från kronans förråd.

Uti skrivelse till Kungl. Maj:t den 3 maj 1934 har *marinförvaltningen* gjort framställning angående befrielse för Vaxholms kustartilleriregementes manskapskassa från betalningsskyldighet för vissa skulder m. m. och därvid framhållit, bland annat, att vid den utredning, som verkställdes angående vissa oegentligheter vid Vaxholms kustartilleriregemente, det hade visat sig, att manskapskassan häftade i skuld med vissa belopp. Marinförvaltningen ansåg det nödvändigt, att manskapskassans ställning klarlades samt att densamma bereddes lättnader vid likvideringen av dess skulder.

Efter att närmare hava redogjort för innehållet i berörda skrivelse har departementschefen för egen del i ärendet anfört följande:

»Såsom av marinförvaltningens förenämnda framställning framgår, har vid den utredning, som nyligen verkställdes angående vissa av förutvarande regementsintendenten vid Vaxholms kustartilleriregemente O. S. G. Gynther begångna oegentligheter med avseende å medelsförvaltningen vid regementet, visat sig, att regementets manskapskassas ställning i ekonomiskt hänseende är synnerligen otillfredsställande. Till väsentlig del synes detta bero på vissa åtgärder, som Gynther, vilken numera avlidit, vidtagit med avseende å kassan, vars kassaförvaltare han varit.

Enligt den av marinförvaltningen lämnade framställningen häftade kassan i skuld den 26 mars 1934 med sammanlagt 10,908 kronor 43 öre, under det att dess likvida tillgångar vid samma tidpunkt endast uppgingo till 3,650 kronor. Av det nyssnämnda beloppet, 10,908 kronor 43 öre, utgöres 4,614 kronor 99 öre av skulder, som åsamkats kassan vid anskaffande av möbler. Resten, 6,293 kronor 44 öre, utgöres av skulder för proviant m. m.

Av möbelskulder, 4,614 kronor 99 öre; belöpa 1,342 kronor 49 öre å möbler, som lånats från kronans förråd. Då denna skuld synes böra avvecklas genom ifrågavarande möblers återställande till vederbörliga förråd, synes någon hänsyn till densamma icke behöva tagas vid bedömning av kassans ställning. Återstoden av ifrågavarande skulder, 3,272 kronor 50 öre, har uppkommit vid inköp av möbler för de år 1930 nyinrättade markentertilokalerna å Oscar-Fredriksborg. Inköpskostnaderna för dessa möbler hava emellertid bestritts med kronans medel och utan vederbörligt tillstånd avförts å sjöförsvarets kasernutredningsanslag. Skulden till detta förfarande synes i första hand vara att tillskriva Gynther, vilken verkställt utbetalningen i egenskap av regementsintendent vid Vaxholms kustartilleriregemente. Dessa möbler, till vilka kronan måste anses vara ägare, äro emellertid nödvändiga för att markentertilbyggnaden skall kunna användas för avsett ändamål. Med hänsyn till kassans ekonomiska ställning torde det möta stora svårigheter för densamma att nu erlägga betalning för möblerna. Jag finner mig därför böra tillstyrka, att de tillsvdare få av manskapskassans kostnadsfritt disponeras. Som emellertid kronan icke torde böra åsamkas några ytterligare utgifter för dessa möbler, bör såsom villkor för dispositionen uppställas, att kassan för framtiden svarar för erforderliga underhållskostnader.

Såsom i det föregående omförmälts ingick bland manskapskassans skulder den 26 mars 1934 även 6,293 kronor 44 öre för proviant m. m. Av detta belopp utgjordes tillhoppa 382 kronor 17 öre av skulder, som kassan åsamkat sig vid inköp av öl och matvaror. Dessa senare skulder hava numera av kassan likviderats. Efter avräkning av nyssnämnda belopp, 382 kronor 17 öre, återstår såsom en manskapskassa alltjämt åvilande skuld ett belopp av 5,911 kronor 27 öre. Denna skuld avser proviant, som utlämnats till kassan från Vaxholms kustartilleriregementes proviantförråd. I kronans räkenskaper har inköpskostnaden för ifrågavarande proviant redan avförts å sjöförsvarets förplägnadsanslag. Ansvaret för underlåtenheten att betala provianten åvilar Gynther, vilken såsom manskapskassans kassaförvaltare haft att verkställa betalningen och samtidigt i egenskap av regementsintendent varit skyldig att indriva kronans fordran hos kassan.

Av kassans medel synes 2,192 kronor 25 öre hava förskingrats av Gynther. Detta belopp har av kassan bevakats i Gynthers efter hans död till urarvskonkurs avträdda bo. Några utsikter för att kassan på denna väg skall komma att tillföras några medel torde emellertid icke förefinnas, då konkursen, enligt vad jag under hand erfarit, torde komma att avslutas utan utdelning till oprioriterade borgenärer. I detta sammanhang anser jag mig även böra nämna, att frågan om ersättning för provianten, enligt vad numera blivit upplyst, icke varit föremål för krigsrätts prövning. Såvitt nu kan bedömas, torde det ej heller vara att förvänta, att några anspråk på ersättning i förevarande avseende med utsikt till framgång framdeles kunna komma att göras gällande i rättegångsväg, varför man ej heller torde hava att räkna med, att manskapskassan på denna väg skall komma att tillföras några medel för ifrågavarande skulders gäldande.

Med hänsyn till skuldbeloppets storlek torde detsamma för åtskilliga år framåt komma att tynga kassan, därest icke särskilda åtgärder vidtagas för

lättande av dess skuldbörda. Givetvis skulle det ej vara omöjligt att genom uppgörande av en amorteringsplan på lång sikt så småningom likvidera hela skulden. Såsom marinförvaltningen framhållit, måste dock ett dylikt förfarande i viss mån komma att medföra ett eftersättande av kassans ändamål att bereda manskapet nytta och trevnad, varjämte tungan av betalningen skulle komma att övervältas å manskapsgenerationer, som icke beredas någon förmån genom kassans ifrågavarande skuldsättning. I alldeles särskild grad måste det för nuvarande och kommande manskapskontingenter vid regementet framstå såsom en orättvisa, att de skola nödgas bidraga till ersättande av det belopp, som till följd av brottsliga åtgärder av en kronans egen tjänsteman frånhänts kassan.

På grund av vad nu anförts synes det vara med billighet och rättvisa överensstämmande, att manskapskassan beredes någon lättnad vid likviderandet av sin ifrågavarande proviantskuld till kronan. Med hänsyn till att kassans ställning under loppet av år 1934, enligt vad jag inhämtat, väsentligt förbättrats, anser jag mig emellertid icke kunna ansluta mig till marinförvaltningens förslag om efterskänkande av hela ifrågavarande skuld, 5,911 kronor 27 öre, utan tillstyrker, att kassan måtte befrias från betalningsskyldighet för så stor del av densamma, som svarar mot det belopp, vilket Gynther genom förskingring avhänt kassan, eller 2,192 kronor 25 öre.»

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må medgiva,

a) att i det i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 22 februari 1935 omnämnda, för Vaxholms kustartilleriregementes markententerilokaler å Oscar-Fredriksborg inköpta, kronan tillhöriga möbler må tillsvidare kostnadsfritt disponeras av regementets manskapskassa mot villkor, att kassan svarar för alla för möblernas underhåll och vård uppkommande kostnader;

b) att nämnda manskapskassa må befrias från betalningsskyldighet för 2,192 kronor 25 öre av den skuld till kronan, vari kassan häftar på grund av inköp av proviant från kronans förråd.

Stockholm den 30 april 1935.

På statsutskottets vägnar:

C. A. CARLSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Carlsson* i Gävle, *Olof Olsson*, *Johansson* i Fredrikslund, *Nilsson* i Malmö, *Borell*, *Gustafsson* i Benestad, *Thelin*, *Nilsson* i Fredriksfält, *Sandén*, *Tham*, *Lindström* och *Larsson* i Varberg; samt

från andra kammaren: herrar *Jansson*, *Strindlund*, *Törnkvist* i Karlskrona, *Holmgren*, *Eriksson* i Stockholm, *Jeppsson*, *Andersson* i Höör, *Persson* i Falla, *Svensson* i Grönvik, *Jonsson* i Eskilstuna, *Persson* i Fritorp och *Högström*.